

## IDEA AKCJI „POLSKA W EUROPIE – ŁACINA W SZKOLE”

Na naszych oczach łacina znika z polskich szkół, a są tacy, którzy chcą, aby zniknęła również z matur. **Nasza akcja ma na celu wykazanie Rządzącym, że ich obowiązkiem jest zapewnienie młodym Polakom równych szans edukacyjnych w stosunku do ich europejskich rówieśników.**

Mamy nadzieję wykazać również, że **istnieje wielkie grono osób, którym obecność łaciny w polskich szkołach nie jest obojętna.**

### Postulujemy, aby:

1. **Gimnazjaliści w Polsce mogli uczyć się języka łacińskiego.**
2. **Uczniowie liceów mogli już w pierwszej klasie podjąć naukę języka łacińskiego.**
3. **Zachowano maturę z języka łacińskiego zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym.**

### Dlaczego?

Według danych MEN **łaciny w Polsce uczy się 0% gimnazjalistów i 3,8% licealistów, co daje 1,5% uczniów szkół średnich ogólnokształcących<sup>1</sup>** (III i IV etap edukacyjny). Według naszych szacunków w większości szkół nauka łaciny trwa rok lub 5 semestrów w wymiarze 1 lub 2 godzin w tygodniu. Skoro zaś jesteśmy członkiem Unii Europejskiej, a zadaniem naszych szkół jest wykształcenie młodych Polaków i Europejczyków, spójrzmy, jaka jest sytuacja łaciny w innych krajach Unii Europejskiej?

Dla przykładu<sup>2</sup>:

- **w Niemczech** co trzeci gimnazjalista uczy się łaciny przez 4 lata, a co piąty przez lat 6 w sumie **ponad 30% uczniów szkół średnich ogólnokształcących**

<sup>1</sup> W statystykach dla Polski i innych krajów nie bierzemy pod uwagę szkolnictwa zawodowego, technicznego i artystycznego.

<sup>2</sup> Podajemy statystyki tych krajów, których dane udało się znaleźć na stronach odpowiednich ministerstw i urzędów statystycznych.



(12-18 lat) ma zajęcia z łaciny w dużym wymiarze godzin, począwszy od 12 roku życia.

- w Austrii młodzież uczy się łaciny od 11 roku życia wybierając 6-, 4- lub 2-letni kurs, stanowiąc w sumie 34% uczniów szkół średnich ogólnokształcących.
- we Włoszech języka łacińskiego uczy się 39,8% wszystkich uczniów (jest to najwyższy wynik na świecie), z czego większość w *Liceo Classico* przez 5 lat w wymiarze ponad 4 godziny w tygodniu, zaczynając już w wieku 12-13 lat.
- We Francji w gimnazjach (college) łaciny uczy się 20 % młodzieży, w liceach 6%.
- W Belgii (Flandria) łacinę w różnych wariantach wybiera w sumie 21 % uczniów od 12 do 17 roku życia, najdłuższy cykl trwa 5 lat, najkrótszy dwa lata.
- W Holandii w 2005 roku – ostatnie dokładne dane do egzaminu maturalnego z języka łacińskiego przystąpiło 21% uczennic i 19 % uczniów szkół ogólnokształcących (VWO), należy zakładać, że na wcześniejszych etapach uczy się ich więcej.

Szacując ostrożnie ok. 20 % jedenasto-/trzynastoletnich Europejczyków uczących się w szkołach ponadpodstawowych ogólnokształcących (III etap edukacyjny) poznaje język łaciński i kulturę antyczną w dużym wymiarze godzin. W Polsce w gimnazjum (III etap edukacyjny) łaciny uczy się 0% młodych ludzi.

Nowa Podstawa Programowa dla liceów (IV etap edukacyjny), która wchodzi w życie za dwa lata przesuwa na drugą klasę pierwsze lekcje łaciny w Polsce i daje możliwość nauki jedynie na poziomie rozszerzonym. Takie rozwiązanie usunie ostatecznie łacinę z CV Polaka. Mówimy o uczniach w wieku 16-17 lat, którzy mają w perspektywie dwóch lat maturę. Nie będą oni chętnie wybierali przedmiotu w wymiarze 4 godzin w tygodniu, jak zaplanowało to MEN, w momencie, gdy uczniów absorbują przede wszystkim przygotowania do egzaminu dojrzałości.

Prosimy więc Ministerstwo, aby doprowadziło do wyrównania szans naszych uczniów w zakresie edukacji dla Europejczyków podstawowej, bo język łaciński i kultura



Greków i Rzymian stanowią jedną z niewielu płaszczyzn łączących systemy edukacyjne w wielu europejskich krajach.

#### Argumenty:

1. Łacina pomaga w nauce innych języków i dlatego powinna być wprowadzona jak najwcześniej.
2. Łacina zapoznaje uczniów z kulturą europejską i daje im płaszczyznę porozumienia z rówieśnikami z krajów UE.
3. Łacina i kultura antyczna wprowadzają w język używany w wielu gałęziach nauki, pomagają odczytywać teksty współczesnych nauk społecznych i przyrodniczych, jak również teksty literackie.
4. Łacina nazywana „matematyką języków” uczy logicznego myślenia.
5. Nauka łaciny może stanowić model rozwijania pasji naukowej młodych ludzi, której podstawowym wyznacznikiem jest bezinteresowność poznawcza.
6. Łacina uczy otwartości na inną kulturę i tolerancji.
7. Na koniec argument praktyczny: każdego roku kilkadziesiąt tysięcy absolwentów polskich szkół ponadgimnazjalnych podejmuje studia na uczelniach wyższych w krajach zachodnich, gdzie na wielu kierunkach humanistycznych wymagane jest zdanie osobnego egzaminu z łaciny.

#### Jak wprowadzić łacinę do gimnazjum?

Proponujemy dwa rozwiązania:

1. Język łaciński wprowadzony zostaje we wszystkich gimnazjach jako drugi język obcy do wyboru.
2. Wprowadzenie w wybranych gimnazjach języka łacińskiego jako trzeciego języka obcego. Proponujemy, aby MEN ogłosiło konkurs dla szkół, chętnych do wdrożenia nauki języka łacińskiego jako trzeciego języka obcego. Jesteśmy gotowi pomóc MEN w zorganizowaniu takiego konkursu. Jego zwycięzcy otrzymywaliby pulę pieniędzy na organizację nauczania języka łacińskiego w swoich szkołach. Można oczywiście ograniczyć liczbę beneficjentów takiego konkursu, co spowoduje, że budżet państwa poniesie jedynie minimalne koszty.

